

3.8.2023

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausuntopyyntö 6.7.2023 (Dnro VN/19504/2023)

LAUSUNTO MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSESTA ITÄMERENNORPAN METSÄSTYKSESTÄ METSÄSTYSVUOSINA 2023—2025

Suomen Metsästäjäliitto lausuu esityksen kohteena olevasta asetusalunnoksesta seuraavaa:

Tiivistelmä:

Metsästäjäliitto tukee itämerennorpan pyyntimäärien kiintiöksi esitettyä 375 yksilön määrää metsästysvuotta kohden, esityksen koskiessa kahta perättäistä metsästysvuotta. Liiton mielestä Itämeren norppakannan kehitystä ja kokoa tulisi selvittää aiempaa tarkemmin myös Perämeren ja Merenkurkun eteläpuolella, että kannanhoidollinen pyynti voitaisiin mahdollisuuksien mukaan jatkossa rajatusti avata myös siellä. Metsästäjäliitto näkee keskeisen tärkeänä asiana nostaa itämerennorpan arvoa vahinkoeläimestä arvostetuksi riistalajiksi. Suurin este tälle kehitykselle on EU:n hyljekauppa-kielto, jonka asettamia rajoituksia pitää hallitusohjelman kirjausten mukaisesti pyrkiä aktiivisesti purkamaan sekä lieventää nykyisiä merellisiä luonnonsuojelualueita koskevia rauhoitussäännöksiä ja sallia hylkeiden metsästys suunnitteilla olevissa suojelualuehankkeissa.

Taustaa:

Esityksen mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäisiin metsästysvuosia 2023-2025 koskeva suurin sallittu saalismäärä itämerennorpan pyyntiluvilla sallittavaan metsästykseen.

Itämerennorpan metsästykseen ei enää tarvita Suomen riistakeskuksen myöntämää pyyntilupaa, vaan niitä voidaan metsästä metsästysaikana alueellisen kiintiön puitteissa, mikä on ollut Metsästäjäliiton mielestä hyvä parannus käytäntöihin. Asetuksella sallittaisiin vahinkoperusteisen

3.8.2023

metsästyksen lisäksi enintään 375 itämerennorpan ns. kannanhoidollinen metsästys Perämeren-Merenkurkun kannanhoitoalueella. Määrä olisi sama kuin edellisenä metsästysvuonna.

Pyyntimääristä:

Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan itämerennorpan pyynti on välttämätöntä ja esitetty pyyntikiintiö on saatujen tietojen mukaan toistaiseksi riittävä, jotta itämerennorppien ammattikalastukselle aiheuttamia haittoja voidaan vähentää. Kiintiö ei ole rajoittanut metsästystä viime vuosina eikä kuluvanakaan metsästysvuonna, Kiintiö ei ole rajoittanut metsästystä viime vuosina eikä kuluvanakaan metsästysvuonna, minkä vuoksi kiintiön lisäämiselle ei toistaiseksi nähdä tarvetta. Pyyntimäärän kasvamisen jälkeen myös kiintiön suuruutta tulee tarkistaa. Itämerennorppakanta kestäisi nykyistä kiintiötä merkittävästi suurempaakin saalismäärää kannankasvun taittumatta.

Liitto haluaa edelleen painottaa, että hylkeenpyynnissä metsästyksen onnistuminen on hyvin sääriippuvaista, pyynti on haastavaa, polttoaineiden hinnannousun myötä kallista ja suojelualueiden määrän ja pinta-alan jatkuvan kasvun takia varsin rajattua.

Tarpeellista liiton mielestä edelleen on, että asetuksella ei rajoiteta myöskään vahinkoperusteisten lupien määrää, vaan niitä voidaan myöntää aina tarvittaessa.

Kannan koosta:

Perämeren norppakanta on keskenään vertailukelpoisten laskentatulosten perusteella kasvanut jatkuvasti keskimäärin noin viisi prosenttia vuodessa.

Itämerennorppakantamme on yhteinen ruotsalaisten kanssa ja heidän arvionsa mukaan todellinen populaatiokoko Perämerellä on yli 20 000 yksilöä. Metsästäjäliiton mielestä on erittäin tärkeää huomioida lentolaskentatulosten osoittavan, että aiemmat kanta-arviot ovat olleet aliarvioita ja kokonaiskannan ylärajaa ei edes tiedetä. Tiedossa kuitenkin on, että Itämeren norppakantaan tulee lisää hylkeitä vähintään yli 1 000 norppaa joka vuosi.

Asetusesityksen mukaan Itäisellä Suomenlahdella ja Lounaissaaristossa ei tulla edelleenkään toteuttamaan ns. kannanhoidollista pyyntiä.

Metsästäjäliiton piirien havaintojen mukaan itämerennorppien määrä läntisellä merialueella Merenkurkun eteläpuolella on kuitenkin kasvanut. Norppia tavataan erityisesti rysistä, joten ne ovat oppineet syömään saalista kalastajien pyydyksistä. Hylkeet aiheuttavat haittaa kalastukselle, kalankasvatukselle ja kalastusvälineille sekä ne karkottavat saalista. Metsästäjäliitto näkee tarpeelliseksi, että itämerennorppakannan kehitystä ja kokoa selvitettäisiin aiempaa tarkemmin myös siellä, että

3.8.2023

kannanhoidollinen pyynti voitaisiin rajatusti mahdollisuuksien mukaan jatkossa avata.

Suojelutasosta:

Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan on edelleen keskeistä huomioida luontodirektiivin suhteen, että itämerennorppa on levinneisyytensä ja populaation puolesta suotuisalla suojelutasolla. Itämerennorppa kuuluu luontodirektiivin liitteen V lajeihin ja direktiivi lähtökohtaisesti sallii liitteen V lajien metsästyksen.

IUCN:n tuoreimman, eli vuoden 2015 luokituksen mukaan itämerennorppa kanta ei ole uhanlainen, vaan se on luokiteltu elinvoimaiseksi (LC) ja populaation trendi on kasvava, mikä tukee kannansäätelyn tarpeellisuutta.

Hylkeenpyyntikulttuurin elvyttämisestä:

Metsästäjäliitto näkee tärkeänä asiana nostaa itämerennorpan arvoa vahinkoeläimestä arvostetuksi riistalajiksi. Suurin este tälle kehitykselle on EU:n hyljekauppakielto, jonka johdosta hyljesaalista ei voi käytännössä hyödyntää muutoin kuin metsästäjien omassa taloudessa.

Liitto pitää sinänsä positiivisena, että Suomen hallitus on raportoinut kirjallisesti ja suullisesti EU:n komissiolle ja jäsenmaille hyljetuotteiden kaupan kieltävän lain säädännön haitallisista vaikutuksista kalavaraille, kalastukseen, metsästykseseen sekä metsästyskulttuuriin. Liiton näkemyksen mukaan tarvitaan selvästi kuitenkin vielä tehokkaampia ja vaikuttavampia toimia, jotta muutos saadaan aikaan.

Asetuksen taustamuistion mukaan maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että EU:n hyljetuoteasetuksen lamaannuttamaa kiinnostusta hylkeenmetsästykseseen tulisi pyrkiä elvyttämään kansallisella sääntelyllä, mikä voitaisiin toteuttaa lieventämällä nykyisiä merellisiä luonnonsuojelualueita koskevia rauhoitussäännöksiä sekä sallimalla hylkeiden metsästyksen suunnitteilla olevissa suojelualueiden laajennus- ja perustamishankkeissa Selkämeren kansallispuiston tapaan. Metsästäjäliitto tukee varauksetta tätä maa- ja metsätalousministeriön näkemystä ja kannustaa sen aktiivista ja pikaista toteuttamista yhteistyössä ympäristöhallinnon kanssa. Metsästäjäliitto haluaa muistuttaa, että hylkeenpyynnin rajoituksen keventäminen ja hyljetuotteiden kaupan salliminen on nyt myös mainittuna tuoreen hallitusohjelman tavoitteissa.

3.8.2023

Riihimäellä 3.8.2023

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Toimeksi saaneena:

Ere Grenfors

Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö